

H. K. H. PRINSES JULIANA,

Beschermvrouwe van de Nederlandsche Vereeniging tot Bestrijding van
het Tandbederf „Het Ivoren Kruis”

Zoals door velen der collega's misschien reeds uit de pers is vernomen, heeft H. K. H. Prinses Juliana het Beschermvrouwschap aanvaard van „Het Ivoren Kruis”.

Het stemt de Vereeniging tot groote vreugde, dat deze plaats, welke reeds kort na de oprichting door H. M. de Koningin-Moeder werd bezet en tot aan Haar overlijden werd vervuld, thans door onze Prinses zal worden ingenomen. Terecht mogen wij hierin het bewijs zien, dat onze arbeid als een nuttige beschouwd wordt, daar het desbetreffende schrijven deze aanvaarding nader aangeeft: „waarmede Hare Koninklijke Hoogheid tevens uiting wenscht te geven aan Hare gevoelens van groote waardeering voor hetgeen door Uwe Vereeniging in de 25 jaren van haar bestaan tot bestrijding van het tandbederf werd verricht”.

Juist, waar we er bekend mede zijn, dat H. K. H. in andere vereenigingen op philanthropisch gebied de plaats van wijlen H. M. de Koningin-Moeder heeft willen aanvaarden, daar is er zeker reden tot groote vreugde, dat ook „Het Ivoren Kruis” deze onderscheiding wordt waardig geacht.

En, overtuigd als we zijn, dat onze Prinses bij voorkomende gelegenheden ons de eer zal aandoen, om van Haar belangstelling blijk te geven, evenals Haar Koninklijke Grootmoeder dit placht te doen, daar mag er in de gelederen der Vereeniging plaats zijn voor dubbele blijdschap.

„Het Ivoren Kruis” roept eerbiedig H. K. H. Prinses Juliana een hartelijk welkom toe!

Autustus 1935.

J. J. BACKER DIRKS.

I. J. E. DE VRIES. †

Aan mijn vroegeren ambtgenoot I. J. E. de Vries, die 20 Juni 1935 in den leeftijd van 61 jaar plotseling ontslapen is, wil ik eenige woorden wijden, deels ter wille van de nagedachtenis van mijn betreurden vriend, deels ter wille van de geschiedenis der tandheekunde in Nederland, daar de Vries in zeer moeilijke tijden een belangrijke rol gespeeld heeft om de tandheekunde hier te lande tot hoogere ontwikkeling te brengen.

Toen op 15 October 1910 de nieuwe cursus in de tandheekunde aan de Rijks-Universiteit te Utrecht voor de eerste maal in het nieuwe Tandheekundig Instituut „Payenborgh” op de Oude Gracht aanving, berustte de hoofdleiding van het geheele tandheekundig onderwijs nog bij den eenigen lector John E. Grevers.

Den 12den April 1911 kwam hierin door toedoen van Grevers, die inzag, dat de tandheekunde een grootere vlucht ging nemen en één lector niet meer de zorg voor het geheele onderwijs op zich kon nemen, eene zeer belangrijke verandering, doordat er drie nieuwe lectoren in de tandheekunde benoemd werden. Het geheele tandheekundige onderwijs werd hiermede in vier hoofdgroepen verdeeld, namelijk: diagnostiek (Grevers), conserveerende tandheekunde (Coebergh), orthodontie (van Loon) en prothetische tandheekunde (I. J. E. de Vries).

Het zal bij degenen die de Vries in zijn werk gekend hebben destijds geen verwondering gewekt hebben dat Grevers bij zijn keuze voor een lector in de prothetische tandheekunde, I. J. E. de Vries, tandarts te Amsterdam, den aangewezen man voor deze taak achtte; immers deze stond bekend als een zeer bekwaam man in zijn vak, een ernstig tandarts met groote liefde voor zijn beroep beziel, een man met studiegeest, die de tandheekunde tegenover zijn patienten eerlijk uitoefende, alle eigenschappen die hier noodig waren voor een goed docent.

De benoeming tot lector werd door de Vries aangenomen, het groote nieuwe arbeidsveld dat zich voor hem opende en waar

hij zijn onmiskenbare gaven van doceeren en demonstreeren tot hun recht kon laten komen trok hem zeer aan. Hij begon de nieuwe afdeling van het onderwijs vol geestdrift en moed te organiseeren en op te bouwen, hetgeen den studenten toen zeer aangenaam was, daar er systeem in het onderwijs kwam. Al spoedig groeide er echter een groote moeilijkheid toen het aantal studenten telken jare hooger ging stijgen. Het lectoraat in de prothetische tandheelkunde werd, ook in het honorarium niet als een volledige betrekking beschouwd en zoo moest de Vries zijn onderwijstaak combineeren met de taak, die hem elken dag wachtte in zijn eigen praktijk te Amsterdam, een mooie groote praktijk, waarin hij door zijn bekwaamheid en nauwgezetheid bij de uitoefening van zijn beroep, zijn groot en hartelijk medeleven met het wel en wee van zijn patienten, een uitgebreide kring van patienten had gekregen, die een groot vertrouwen in zijn behandelingen stelden.

Dat het combineeren van deze twee functies veel zorg baarde, veel van de Vries zijn krachten vereischte, was te begrijpen. Met de geweldige werkkraft, die de Vries eigen was heeft hij dat alles een tijdlang volgehouden, zonder dat hij tijdig genoeg bemerkte dat ook van het sterkste lichaam en den sterksten geest te veel gevergd kan worden. Het kon niet uitblijven, dat waar het onderwijs te Utrecht steeds meer van den docent vorderde, of het onderwijs of de praktijk te Amsterdam moest gaan lijden. Het regeeren „in absentia” te Utrecht ging tenslotte niet langer en zoo werd zijn onderwijstaak in het eerste techniekjaar verlicht door de benoeming van een nieuwen, tweeden lector, in de prothetische tandheelkunde, den in 1912 benoemden lector B. R. Bakker. De zorg voor de techniek van het tweede jaar en voor de klinische afdeling werd weldra opgedragen aan zijn toenmalige hoofdassistenten Mej. J. G. Schuuringa, die bij afwezigheid van de Vries de prothetische afdeling verzorgde en de verzamelingen in orde hield en aanvulde.

De moeilijkheden stapelden zich op, de mobilisatiejaren kwamen, lage subsidie voor het onderwijs, de bezwaren verbonden aan een tweehoofdige leiding in één afdeling, alle factoren, die het onvermijdelijk maakten, dat vele illusies over bloei en uitbreiding van zijn onderwijsafdeeling van dezen toegewijden vakman en docent niet verwezenlijkt werden. Diep gevoelsmensch als de Vries was heeft hij tegen de moeilijkheden tenslotte niet meer kunnen oproeien en zoo kwam hij voor de keuze te staan, het onderwijs of zijn particuliere praktijk op te geven. Hij koos het eerste, reeds om practische redenen volkomen verklaarbaar, en

op 1 October 1918 verkreeg hij op zijn verzoek eervol ontslag als lector in de tandheelkunde en verliet hij het tandheelkundig onderwijs.

Wat de beteekenis van die keuze is geweest, zoo ben ik het volkomen eens met hetgeen de opvolgster van de Vries, Mej. J. G. Schuiringa, in de Utrechtsche krant van 22/6 1935 over hem schreef: „Waar hij door de steeds toenemende eischen, die het onderwijs aan hem stelde ook zijn particuliere praktijk in Amsterdam niet meer naar zijn wensch kon verzorgen, heeft hij gekozen en het onderwijs laten gaan; voor zijn praktijk heeft hij toen goed gekozen, doch voor zich zelve was het vrij zeker het verkeerde besluit. Zijn gehechtheid aan zijn onderwijstaak was veel te sterk en oprecht om met deze oplossing volkomen vrede te hebben.” Ook ik heb bij latere gesprekken met de Vries dikwijls den indruk gekregen, dat hij gaarne weder tot het onderwijs teruggekeerd zou zijn; of hij echter aanpassingsvermogen genoeg zou gehad hebben om op te kunnen roeien tegen het moeilijke onderwijsleven van den tegenwoordigen tijd betwijfel ik ten zeerste. I. J. E. de Vries was een „all round” tandarts, er was geen onderdeel der tandheelkunde, dat hij niet in optima forma beheerschte, daarbij een duidelijk spreker en goed demonstrator, zoodat zijn studenten steeds veel van hem leerden.

Persoonlijk luisterde ik gaarne naar zijne beschouwingen over de aandoeningen der patienten die meer op medisch terrein lagen en bewonderde ik dikwijls zijne scherpe indicaties. Op het gebied der hoogere prothetiek, de kaakprothesen, heb ik zijn knap werk herhaaldelijk kunnen bewonderen.

In zijn werk veeleischend tegenover zich zelf, was hij dit ook tegenover anderen, hetgeen zijn leven niet gemakkelijk heeft gemaakt. Zich zelf bijna nooit rust gunnende is hij tenslotte aan de kwaal, die reeds lang zijn leven bedreigde, bezwaken. Al heeft hij reeds vele jaren het onderwijs vaarwel gezegd, nog steeds zal de kenner in het tegenwoordig onderwijs veel ontdekken van hetgeen de Vries vroeger zoo doelmatig opgezet heeft en blijkt, dat de Vries in de betrekkelijk korte periode, die hij bij het onderwijs geweest is, een groote en blijvende invloed gehad heeft.

Wij zullen hem steeds erkentelijk en dankbaar blijven voor hetgeen hij in moeilijke tijden voor het tandheelkundig onderwijs in Nederland gedaan heeft.

J. A. W. VAN LOON.